

הבית היקר בהודו. הכוכבים קבעו כי הוא אינו ראוי למגורים

הדמיון ביניהם ניכר. הוואסטו היה בשימוש כהודו מאז ומתמיד אך בעבר הקפידו לבנות לפיו רק מקדשים. החל משנות ה-60 ועם עליית זרמים לאומניים, הוואסטו חדר גם לבנייה למגורים מתוך מחשבה כי תפילות וטקסים דתיים נעשים בכל מקום שבו נמצא האדם. את הפריחה של תנועת הוואסטו אפשר ליחס לאדריכל גאנפאטי שטאפאטי, נצר למשפחת אדריכלים ממדינת טאמיל נאדו אשר נפטר בספטמבר. משפחתו, אשר השתייכה לקסטה המיוחסת, הברהמינים, התמחתה בתכנון מקדשים, ושטאפאטי החל להטיף לשילוב המסורת ההינדואית בהודו המודרנית באמצעות קיום חוקי הוואסטו לא רק בבניית מקדשים אלא גם בבנייה למגורים. שטאפאטי הקים קרן למחקר ופיתוח של התורה, וראג שקורסים של ואסטו יילמדו בפקולטות לאדריכלות של הודו.

כללי הוואסטו מתחילים כבר בשלב בחירת השטח לבנייה, הכללים מתייחסים לגודל ומיקום החדרים, יחסים בין מידות, בחירת החומרים לבנייה, והתאמת המבנה למצב הכוכבים של הרייזים ולמקצועם. אפילו מועד חנוכת הבית צריך להיקבע על פי הוואסטו. היזמים הישראלים מכנים בחיור את כללי הוואסטו כ"הכשר בד"צ" מקומי לבנייה. חברת בנייה שמכבדת את עצמה מדגישה בפרסומים כי הפרויקט הוא Vaastu Compliant, כלומר עומד בכללי הוואסטו. העמידה בכללים אינה עניין כה פשוט. על מבנים או דירות המקבלים הכשר ואסטו ברמה של 100%, אנשים מוכנים לשלם פרמיה. הנה כמה כללי ואסטו: אסור שהקרן המזרחי יהיה גבוה מהאחריים; מרפסת וכניסות יהיו רק בכיוון מזרח או צפון; אין למקם את דלת הבית מול דלת אחרת; חדר השינה של ההורים צריך להיות בכיוון מערב או דרום; חדר הילדים - בכיוון מערב או צפון; אסור שראש המיטה יהיה לכיוון צפון, ואריכות ימים מובטחת לזה שישן עם ראשו לכיוון דרום. בטירוף הנרל"ץ שפקד את הודו לפני חמש שנים הגיעו משקיעים זרים רבים שלא התייחסו לכללי הוואסטו, קנו חלקות שהמקומיים לא היו קונים כי הצורה שלהם אינה נכונה על פי הוואסטו, והביאו עימם אדריכלים זרים שתכננו בתים שהתעלמו מהכללים. ההורים סרכו לקנות בתים אלו אלא בהנחה ניכרת. עם הזמן גם הורים למדו שכל פרויקט צריך לכלול מעורבות של מומחי ואסטו מקומיים שנותנים את "חותמת הבר"צ" שלהם. ■

תפילת הדרך

גם בהודו אנשי עסקים הולכים לגורואים, מתייעצים בכוכבים ומתחנפים לאלים. כדאי גם למשקיעים זרים להיות קשובים

מאת **עו"ד ענת ברנשטיין רייך**

ברומה להשפעתם של רבנים על אנשי עסקים אצלנו, גם בהודו אנשים נועצים בגורואים שלהם לפני חתימת חוזים והשקת פרויקטים, ומנווטים את עסקיהם לפי מצב הכוכבים. לוח השנה ההודי מציין לא רק את החגים, אלא גם מצביע על ימים טובים יותר וטובים פחות, ואפילו בתוך אותו יום הוא יודע לקבוע מהן השעות הטובות והרעות. אם הודי יגיד לכם על יום מסוים שהוא "Auspicious" הוא מתכוון שזהו יום טוב לעסקים. בדרום הודו לדוגמה, יום רביעי הוא היום הטוב בשבוע, בעוד שיום שלישי הוא יום רע להתחלות, משל "פעמיים כי רע". ביום הזה המספרות סגורות כי אף אחד לא רוצה תספורת חדשה ביום מועד לפורענות.

גם באדריכלות ההודית שולטת הדת באמצעות כללי הוואסטו. מי שהתנסה בבנייה בהודו יודע שיש כללים מקומיים המכשילים כל ניסיון להעתיק תוכניות בנייה מחו"ל. על פי הוואסטו, במבנה חייבים להתקיים חמישה אלמנטים. אם אלמנטים אלה מוצאים את מיקומם הנכון ואת האיזון ביניהם, מובטחים לדיירים חיים טובים. יש הטוענים כי ואסטו אינה אמונה אלא מדע המאזן בין הטבע לאדם. ההודים לא אוהבים שמשוויים את הוואסטו לפנג שואי הסיני, אף כי בעיניו של זר

מוקש אמבני, האישי העשיר בהודו, לא התכוון להסתיר את עושרו כשתכנן את ביתו החדש במומביי. הבית - שיועד לאמו, אשתו ושלושת ילדיו - מתנשא לגובה של 27 קומות ושטחו גדול יותר מזה של ארמון ורסאי. בנייתו נמשכה שבע שנים ועלתה כ-880 מיליון דולר. אלא שעם השלמת הבנייה משפחת אמבני לא עברה להתגורר בו, לאחר שהתברר כי הוא אינו עומד בעקרונות הוואסטו (Vaastu), תורת המיקום ההודית, מעין מקבילה לפנג שואי. עד שיתדרו הכוכבים של אמבני ואשתו עם שאר הגלקסיה ועם עקרונות הוואסטו, הבית יעמוד בשממונו. הבית שבנה לעצמו אמבני אולי שובר שיאים של אקזנטריות, אבל התעקשותו של הטייקון על עקרונות הוואסטו מקובלת מאוד בהודו. מדינה שלמרות שאינה דתית, לכאורה, מתנהלת תחת עינם הפקוחה של אלפי אלים. קשה שלא להבחין בפסליהם ובגומחות התפילה המצויות בכל פינת רחוב, במשרדים ואפילו במכוניות. רת ההינדו משפיעה על מהלך חייה של המדינה, והמגזר העסקי אינו יוצא דופן.

הכותבת היא מנכ"לית משותפת ב־A&G Partners, סגנית יו"ר לשכת המסחר ישראל-הודו, נשיאת אגודת הידידות ישראל-הודו. לתגובות: anat@angp.net